

Ακρίβεια και ευρώ

Αρχείο 19

Επιχειρείται, τα τελευταία χρόνια, να συνδεθεί η μεγάλη ακρίβεια που πλύνει τα εισοδήματα στη χώρα μας με το ευρώ. Πρόκειται για πλάνη. Οι τιμές σε μια οικονομία ακολουθούν τη δική τους πορεία, που συναρτάται με τις συνθήκες ανταγωνισμού, την παραγωγικότητα και την ανάπτυξη. Η μονάδα μέτρησης είναι αδιάφορη. Είτε ρούβλια χρησιμοποιούσαμε είτε δολάρια, οι τιμές θα ήταν ίδιες. Διαχρονικά, όμως, η απόκτηση ισχυρού νομίσματος έχει ενισχύσει την αγοραστική δύναμη, διότι μας προστατεύει από τον διεθνή πληθωρισμό, ιδιαίτερα στα καύσιμα και στα τρόφιμα. Αντίθετα, αν είχαμε παραμείνει στη δραχμή θα αντιμετωπίζαμε πολύ υψηλότερες τιμές. Όπως έγραψαν πρόσφατα οι «Φαϊνάνσιαλ Τάιμς», «η Ελλάδα χωρίς το ευρώ θα είχε υποτιμήσει το νόμισμά της την τελευταία δεκαετία τρεις ή τέσσερις φορές».

Του
**Γιάννου
Παπαντωνίου**

Είναι χαρακτηριστικό ότι ο πληθωρισμός κατά την περίοδο του ευρώ αυξήθηκε με μέσο ετήσιο ρυθμό 3,3%, σε σύγκριση με διψήφιους ρυθμούς την προηγούμενη περίοδο. Ο λόγος που το ευρώ απέκτησε «κακό όνομα» είναι το στρογγύλεμα προς τα πάνω σε αρκετά είδη της καθημερινότητας στην αρχική περίοδο της υιοθέτησής του. Οι αρνητικές αυτές επιπτώσεις ήταν πρόσκαιρες και πολύ μικρότερες σε σχέση με τα οφέλη που αποκομίζουμε από την ένταξη στην Ευρωζώνη: μεγάλη πτώση του πληθωρισμού και των επιτοκίων, επιτάχυνση της ανάπτυξης, σταθερότητα.

Η ακρίβεια, όμως, είναι γεγονός που οφείλεται στους ακόλουθους λόγους:

Πρώτον, κλειστές αγορές, κλειστά επαγγέλματα, στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Οι αγορές στη χώρα μας δεν λειτουργούν με τον ανοικτό και διαφανή τρόπο που χαρακτηρίζει

άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Περιοριστικές ρυθμίσεις, δυσκολίες εισόδου, πληθώρα εμμέσων φόρων, επιβαρύνουν τις τιμές συντηρώντας υπερβολικά περιθώρια κέρδους. Η ανυπαρξία κατάλληλου εποπτικού πλαισίου, σε συνδυασμό με την αποδυνάμωση των κρατικών παρεμβάσεων λόγω της έξαρσης του κομματισμού, επιδεινώνουν την κατάσταση.

Δεύτερον, χαμηλή παραγωγικότητα και ανταγωνιστικότητα που περιορίζει τα εισοδήματα, εξασθενίζοντας την αγοραστική δύναμη. Η ελληνική οικονομία παραμένει καθηλωμένη σε κλάδους παραδοσιακής τεχνολογίας και οργάνωσης, που είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι στον ανταγωνισμό των χωρών με χαμηλό εργατικό κόστος. Η Ελλάδα πρέπει να μεταβεί στην οικονομία της γνώσης, αναπτύσσοντας δραστηριότητες υψηλής παραγωγικότητας, στηριγμένες σε νέες τεχνολογίες και προηγμένα οργανωτικά σχήματα. Μόνο έτσι θα δημιουργηθούν δυνατότητες για υψηλότερα εισοδήματα και καλύτερο επίπεδο ζωής. Είναι επιτα-

κτική η πρόθεση μεγάλων μεταρρυθμίσεων για την αναβάθμιση της παιδείας και του ανθρώπινου δυναμικού, καθώς και για την ανασυγκρότηση του κράτους.

Τρίτον, η διέγερση των κοινωνικών ανισοτήτων στη διάρκεια της τελευταίας τετραετίας. Η άδικη φορολογική πολιτική, όπως προσδιορίστηκε από φοροαλλαγές στους οικονομικά ισχυρούς και αυξήσεις στην έμμεση φορολογία, καθώς και η ανεπάρκεια του Κοινωνικού Κράτους, επιβάρυναν τα χαμηλά και μεσαία εισοδήματα καθιστώντας ακόμα περισσότερο δυσβάσταχτη την ακρίβεια.

Είναι φανερό ότι η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου δεν προσφέρεται για εύκολες λύσεις. Χρειάζεται μια άλλη οικονομική και κοινωνική πολιτική, στηριγμένη σε θαρραλέες παρεμβάσεις για την ενίσχυση του ανταγωνισμού, μεγάλες μεταρρυθμίσεις για τη μετάβαση στην οικονομία της γνώσης, ουσιαστικά φορολογικά μέτρα υπέρ των ασθενέστερων τάξεων και αναβάθμιση του Κοινωνικού Κράτους.